

**PRVOSTOPENJSKI UNIVERZITETNI DVODISCIPLINARNI ŠTUDIJSKI
PROGRAM JUŽNOSLOVANSKI ŠTUDIJI
UNIVERZA V LJUBLJANI, FILOZOFSKA FAKULTETA**

Predstavitev študijskega programa

1. Podatki o študijskem programu

Prvostopenjski univerzitetni dvodisciplinarni študijski program *Južnoslovanski študiji* traja 3 leta (6 semestrov) in obsega skupaj 90 kreditnih točk.

Po uspešno opravljenih študijskih obveznostih pridobi diplomantka oziroma diplomant študijskega programa strokovni naslov diplomirana južnoslavistka in diplomirana ... (un) oz. diplomirani južnoslavist in diplomirani ... (un), pri čemer je polni naslov odvisen od vsakokratnega individualnega izbora druge študijske discipline.

2. Temeljni cilji programa in splošne kompetence

Študentje prvostopenjskega dvodisciplinarnega študijskega programa Južnoslovanski študiji pridobijo visoke jezikovne, literarne, kulturne in kontrastivne besedilne kompetence v hrvaščini in srbščini (tudi bosanščini in črnogorščini) ter makedonščini, deloma tudi v bolgarščini. To pomeni, da so po končanem študiju sposobni kompetentno pisno in ustno komunicirati v teh jezikih ter da dobro poznajo njihove književnosti, kulturo in družbo. Študijski program zagotavlja tudi teoretične in strokovne osnove za učinkovito in sistematično reševanje konkretnih strokovnih problemov, uvaja diplomante v osnove raziskovanja ter hkrati omogoča poglobljanje pridobljenega znanja na drugi stopnji.

Diplomirani strokovnjak južnoslovanskih študijev pridobi kompetence za neposredno zaposlitev na najširšem področju delovanja javnega sektorja ter javnih in zasebnih podjetij, pridobljena znanja in sposobnosti pa zagotavljajo uspešno in ustvarjalno delo.

Splošne kompetence:

- govorna in pisna komunikacijska spretnost;
- sposobnost in spretnost za timsko delo;
- spretnost samostojnega pridobivanja znanj in vedenj;
- sposobnost za vseživljenjsko učenje v družbi znanja;
- sposobnost analize, sinteze, predvidevanja rešitev in posledic;
- sposobnost razvijanja lastnih raziskovalnih pristopov in usmerjenosti v reševanje problemov;
- sposobnost uporabe informacijsko-komunikacijske tehnologije;
- sposobnost reagiranja v konfliktnih situacijah;
- sposobnost razvijanja kritičnega uma.

3. Pogoji za vpis in merila za izbiro ob omejitvi vpisa

V prvostopenjski dvodisciplinarni univerzitetni študijski program Južnoslovanski študiji se lahko vpiše:

- a) kdor je uspešno opravil maturo,
- b) kdor je opravil poklicno maturo v katerem koli srednješolskem programu in izpit iz enega od maturitetnih predmetov (zgodovina, psihologija, filozofija, sociologija, ekonomija); izbrani predmet ne sme biti predmet, ki ga je kandidat že opravil pri poklicni maturi,
- c) kdor je pred 1. 6. 1995 končal kateri koli štiriletni srednješolski program.
- d) Kdor je uspešno zaključil enakovreden študij v tujini.

Če je zanimanja za vpis več, kot je razpisanih mest in bo sprejet sklep o omejitvi vpisa, bodo kandidati razporejeni po merilih, ki jih predvidevata obe stroki, v kateri se študent želi vpisati.

Kandidati za vpis na študijski program Prvostopenjski univerzitetni dvodisciplinarni študijski program Južnoslovanski študiji bodo izbrani po naslednjih merilih:

- kandidate iz točke a)
 - splošni uspeh pri maturi: 60 % točk,
 - splošni uspeh v 3. in 4. letniku: 40 % točk;
- kandidate iz točke b)
 - splošni uspeh pri poklicni maturi: 40 % točk,
 - splošni uspeh v 3. in 4. letniku: 40 % točk,
 - uspeh pri maturitetnem predmetu: 20 % točk,
- kandidate iz točke c)
 - splošni uspeh na zaključnem izpitu: 60 % točk,
 - splošni uspeh v 3. in 4. letniku: 40 % točk.

Glede na obliko srednješolskega izobraževanja bodo v primeru omejitve vpisa po opisanih kriterijih izbrani tudi kandidati, ki so zaključili enakovredno izobraževanje v tujini.

4. Merila za priznavanje znanj in spretnosti, pridobljenih pred vpisom v program

Po univerzitetnih dvodisciplinarnih študijskih programih prve stopnje se lahko kandidatom in kandidatkam priznavajo tudi znanja, usposobljenosti in zmožnosti, ki jih je kandidat/ka pridobil/a pred vpisom v različnih oblikah formalnega in neformalnega izobraževanja in ki po vsebini in zahtevnosti v celoti ali deloma ustrezajo splošnim oziroma predmetnospecifičnim kompetencam, določenim z dvodisciplinarnim študijskim programom.

Postopek priznavanja neformalno pridobljenega znanja in spretnosti je v celoti usklajen s Pravilnikom o postopku in merilih za priznavanje neformalno pridobljenega znanja in spretnosti, sprejetem 29. maja 2007 na Senatu Univerze v Ljubljani.

Študentje oz. študentke znanja, pridobljena v različnih oblikah formalnega in neformalnega izobraževanja ter izkustvenega učenja (portfolijo, projekti, objave avtorskih del ipd.), izkažejo s spričevali in drugimi listinami, iz katerih je razvidna vsebina in obseg vloženega dela študenta.

Vloga za priznavanje neformalno pridobljenega znanja in spretnosti mora vsebovati:

- spričevala,
- druge listine (različni dokumenti, ki jih izda delodajalec in dokazujejo izkušnje, potrdila o udeležbi na seminarjih in usposabljanjih ipd.),
- portfolio, v katerem kandidat pripravi svojo biografijo s podatki o izobrazbi, o zaposlitvah ter drugih izkušnjah in znanjih, ki jih je pridobil v preteklosti,
- druga dokazila (izdelki, storitve, objave in druga avtorska dela kandidatov; projekti, izumi, patenti ipd).

Priznana znanja, usposobljenosti oz. zmožnosti se lahko upoštevajo kot opravljene študijske obveznosti znotraj vseh delov študijskega programa. Iz njih pa morata biti jasno razvidna tako vsebina kot obseg vloženega dela študenta, da se lahko znanja ovrednotijo s kreditnimi točkami. Na podlagi individualnih dokumentiranih vlog študentov oz. študentk odloča o priznavanju in vrednotenju tako pridobljenih znanj, usposobljenosti in zmožnosti Filozofska fakulteta na predlog posameznega oddelka. Ob tem upošteva Pravilnik o postopku in merilih za priznavanje neformalno pridobljenega znanja in

spretnosti, sprejet 29. maja 2007 na Senatu Univerze v Ljubljani, druge določbe statuta Univerze v Ljubljani ter Pravila Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

5. Pogoji za napredovanje po programu

Pogoji za napredovanje po programu so usklajeni s 151.-153. členom Statuta Univerze v Ljubljani:

1. Za napredovanje **iz prvega v drugi letnik** dvodisciplinarnega univerzitetnega študijskega programa prve stopnje mora študent oz. študentka v celoti opraviti vse obveznosti, predpisane s predmetnikom in posameznimi učnimi načrti za prvi letnik, v skupnem obsegu 60 KT.
2. Za napredovanje **iz drugega v tretji letnik** študijskega programa prve stopnje mora študent oz. študentka v celoti opraviti vse študijske obveznosti, predpisane s predmetnikom in posameznimi učnimi načrti za drugi letnik, v skupnem obsegu 60 KT, torej skupaj za prvi in drugi letnik 120 KT.

V skladu s sklepom Senata Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani (43. seja senata FF z dne 25. 5. 2005) in s 153. členom Statuta Univerze v Ljubljani se lahko študentu oz. študentki pri prehodu v višji letnik izjemoma spregleda **do 6 KT študijskih obveznosti** (10 % skupnega števila KT za posamezni letnik), če ima za to opravičljive razloge. Opravičljivi razlogi so navedeni v Statutu Univerze v Ljubljani. Spregledane študijske obveznosti mora študent oz. študentka opraviti pred vpisom v višji letnik.

V skladu s 152. členom Statuta Univerze v Ljubljani ima študent oz. študentka, ki ni opravil oz. opravila vseh študijskih obveznosti za vpis v višji letnik, določenih s študijskim programom, možnost, da v času študija enkrat ponavlja letnik, če izpolnjuje s študijskim programom določene pogoje za ponavljanje. Pogoj za ponavljanje letnika v okviru predlaganega študijskega programa so opravljene študijske obveznosti v skupnem obsegu 15 KT (25% skupnega števila KT za posamezni letnik).

Pogoji za podaljševanje statusa študenta so določeni z 238. členom, pogoji za mirovanje statusa študenta pa z 240. členom Statuta Univerze v Ljubljani.

Študentom in študentkam glede usmerjanja v različne smeri študija, izbire posameznih modulov znotraj študijskih programov in drugih vprašanj, povezanih s študijem, svetujejo predstavniki študentov, tutorji, mentorji posameznih letnikov ter drugi sodelavci ustreznih oddelkov v okviru govorilnih ur.

6. Pogoji za dokončanje študija

Za dokončanje dvodisciplinarnega študija mora študent oz. študentka opraviti vse obveznosti, ki jih določajo študijski program in učni načrti posameznih predmetov, v skupnem obsegu 90 KT. Celotni študij pa se zaključuje šele potem, ko je študent na obeh izbranih disciplinah opravil vse obveznosti, kot jih določata študijska programa in učni načrti posameznih predmetov, v skupnem obsegu 180 KT.

7. Prehodi med študijskimi programi

Prehajanje med programi je opredeljeno v skladu s 181.-189. členom Statuta Univerze v Ljubljani in Merili za prehode med študijskimi programi.

Prehodi med programi so mogoči znotraj programov prve stopnje Filozofske fakultete in drugih fakultet skladno z Zakonom o visokem šolstvu in Merili za prehode med študijskimi programi in drugimi predpisi. Študenti, vpisani pred uvedbo novih študijskih programov za pridobitev izobrazbe, ki imajo pravico do ponavljanja in zaradi postopnega uvajanja novih študijskih programov ne morejo ponavljati letnika po programu, v katerega so se vpisali, preidejo v nov program pod enakimi pogoji kot študenti novih programov.

Prehajanje na prvostopenjski dvodisciplinarni univerzitetni študijski program je možno:

- a) iz starega UN študijskega programa v istovrstni prenovljen prvostopenjski bolonjski UN študijski program.

Kandidat oziroma kandidatka mora izpolnjevati pogoje za vpis v prvi letnik univerzitetnega dvodisciplinarnega študijskega programa, v katerega se vpisuje; to je možno le v okviru razpoložljivih študijskih mest. Pri tem se smiselno upoštevajo v prejšnjem programu opravljeni izpiti in druge študijske obveznosti ter pridobljene študijske vsebine in kompetence.

O izpolnjevanju pogojev za prehod odloča pooblaščen organ senata FF UL, ki na predlog posameznega oddelka določi kandidatu oz. kandidatki za nadaljevanje študija diferencialne izpite in druge obveznosti v skupnem obsegu od 10 do 60 KT, ter letnik, v katerega se sme vpisati.

- b) iz prvostopenjskih univerzitetnih študijskih programov:

Kandidat oziroma kandidatka mora izpolnjevati pogoje za vpis v prvi letnik univerzitetnega dvodisciplinarnega študijskega programa, v katerega se vpisuje; to je možno le v okviru razpoložljivih študijskih mest. Pri tem se smiselno upoštevajo v prejšnjem programu opravljeni izpiti in druge študijske obveznosti ter pridobljene študijske vsebine in kompetence.

O izpolnjevanju pogojev za prehod odloča pooblaščen organ senata FF UL, ki na predlog posameznega oddelka določi kandidatu oz. kandidatki za nadaljevanje študija diferencialne izpite in druge obveznosti v skupnem obsegu od 10 do 60 KT, ter letnik, v katerega se sme vpisati.

- c) iz prvostopenjskih visokošolskih strokovnih študijskih programov:

Kandidat oziroma kandidatka mora izpolnjevati pogoje za vpis v prvi letnik univerzitetnega dvodisciplinarnega študijskega programa, v katerega se vpisuje; to je možno le v okviru razpoložljivih študijskih mest. Pri tem se smiselno upoštevajo v prejšnjem programu opravljeni izpiti in druge študijske obveznosti ter pridobljene študijske vsebine in kompetence.

O izpolnjevanju pogojev za prehod odloča pooblaščen organ senata FF UL, ki na predlog posameznega oddelka določi kandidatu oz. kandidatki za nadaljevanje študija diferencialne izpite in druge obveznosti v skupnem obsegu od 10 do 60 KT, ter letnik, v katerega se sme vpisati.

- d) prehod iz enovitega dvopredmetnega pedagoškega programa v prvostopenjski univerzitetni dvodisciplinarni študijski program:

Kandidat oz. kandidatka mora za prehod na univerzitetni dvodisciplinarni študijski program prve stopnje izpolnjevati vse pogoje za prehod v višji letnik enovitega pedagoškega dvopredmetnega univerzitetnega študijskega programa, kar je v skladu s 183. členom Statuta UL, ki določa, da je prehod na študij mogoč, če se kandidatu pri vpisu lahko prizna vsaj polovica obveznosti, ki jih je opravil na prvem študijskem programu. Prehod je možen po prvem ali drugem letniku in to le v okviru razpoložljivih študijskih mest.

O možnostih prehoda kandidata odloča pooblaščen organ senata Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, ki mora ugotoviti, ali kandidat izpolnjuje pogoje za prehod.

- e) Prehodi iz višješolskih študijskih programov: prvostopenjski univerzitetni dvodisciplinarni študijski programi ne predvidevajo te možnosti.

8. Načini ocenjevanja

Izpitni režim je usklajen s Statutom Univerze v Ljubljani in Pravilnikom o izpitnem redu Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Oblike preverjanja znanja so: pisni in ustni izpiti, testi, kolokviji, referati, eseji, proseminarske in seminarske naloge, projektne naloge, portfolijo in drugo.

Načini ocenjevanja posameznih predmetov so določeni za vsak predmet posebej v učnih načrtih. Ocenjevalna lestvica je od 6–10 (pozitivno) oz. 1–5 (negativno), pri ocenjevanju se upošteva Statut Univerze v Ljubljani in izpitni režim Filozofske fakultete v Ljubljani.

Ocenjevalna lestvica:

- 10 - (odlično: izjemni rezultati z zanemarljivimi napakami),
- 9 - (prav dobro: nadpovprečno znanje, vendar z nekaj napakami),
- 8 - (prav dobro: solidni rezultati),
- 7 - (dobro: dobro znanje, vendar z večjimi napakami),
- 6 - (zadostno: znanje ustreza minimalnim kriterijem);
- 5 - 1 - (nezadostno: znanje ne ustreza minimalnim kriterijem).

9. Predmetnik študijskega programa

Predmetnik študijskega programa – preglednica predmetov po semestrih (SE), kreditnih točkah (KT), predavanjih (P), seminarjih (S) in vajah (V).

	SE	KT	P	S	V
Hrvaški in srbski jezik 1	1	4	30	-	30
Hrvaška in srbska književnost 1	1	4	30	15	15
Makedonski jezik 1	1	3	30	-	15
Južnoslovanske družbe in kulture 1	1 in 2	5	-	30	30
Stara cerkvena slovanščina	1	3	30	-	-
Hrvaški in srbski jezik 2	2	4	30	-	30
Hrvaška in srbska književnost 2	2	4	30	15	15
Makedonski jezik 2	2	3	30	-	15
Hrvaški in srbski jezik 3	3	4	15	15	30
Hrvaška in srbska književnost 3	3	4	30	30	-
Makedonski jezik 3	3	3	30	-	15
Južnoslovanske družbe in kulture 2	3 in 4	5	-	30	30
Izbirni predmet	3	3	30	-	-
Hrvaški in srbski jezik 4	4	4	15	15	30
Hrvaška in srbska književnost 4	4	4	30	30	-
Makedonski jezik 4	4	3	30	-	15
Hrvaški in srbski jezik 5	5	4	15	15	30
Hrvaška in srbska književnost 5	5	4	30	30	-
Makedonska književnost	5	4	30	30	-
Južnoslovanske družbe in kulture 3	5	3	-	-	30
Hrvaški in srbski jezik 6	6	3	15	15	30
Hrvaška in srbska književnost 6	6	3	30	30	-
Bolgarski jezik	6	3	-	-	60
Izbirni diplomski seminar in diplomsko delo	6	6	-	30	-

10. Podatki o možnostih izbirnih predmetov in mobilnosti

Notranja izbirnost: V 3. letniku je izbirnost pri predmetu Južnoslovanske družbe in kulture, in sicer študenti med ponujenimi vsebinami izberejo eno v obsegu 3 ECTS.

V 3. letniku je izbirnost pri predmetu Izbirni diplomski seminar in diplomsko delo v obsegu 6 ECTS; študenti med ponujenimi izberejo tistega, pri katerem bodo pisali diplomsko delo.

Zunanja izbirnost: Študent oz. študentka lahko pridobi 3 ECTS (v 2. letniku) na drugih študijskih programih Oddelka za slavistiko, Filozofske fakultete ali katerekoli članice Univerze v Ljubljani.

Mobilnost: Študent oz. študentka lahko 15 kreditnih točk programa (semester študija, ne glede na obvezne ali izbirne enote) prenese iz kateregakoli programa s področja južne slavistike, ki se izvajajo na tujih univerzah po bolonjskih načelih.

11. Predstavitev posameznih predmetov

Hrvaški in srbski jezik 1 (4 ECTS)

Fonetika:

Uvod: Hrvaški in srbski jezik ter funkcijske zvrsti. Hrvaški knjižni jezik, srbski knjižni jezik (razlike). Hrvaški in srbski jezik v kontrastu s slovenskim.

Fonetika: Glasovi (izgovorjava, fonem : grafem). Vokalni, konzontančni in sonantni sistem. Prozodijski sistem. Funkcije glasov: morfem. Fonološko in morfološko pogojene alternacije. Fonostilistika. Korekcija izgovornih napak.

Jezikovne vaje: Razvijanje sposobnosti ustnega in pisnega izražanja v hrvaščini/srbščini; priprava na povzemanje besedil s parafraziranjem in reformulacijo. Teme: družina, delo, prosti čas ipd.

Hrvaška in srbska književnost 1 (4 ECTS)

Srednjeveško pismenstvo, zapisi in obsežnejša besedila v glagolici, cirilici in latinici ter religiozna in fevdalna posvetna knjiž. Jezikovne različice v knjiž. Delovanje slovanskih blagovestnikov in učencev, slovanska pisava, naddialektalni slovanski jezik, slovanska knjiž. in slovanska cerkev. Ohranjena dediščina, spomeniki pismenstva, značilnosti srednjeveške knjiž.; religiozni, zgodovinski, pravni, znanstveni in poučno-zabavni spisi. Fragmenti, napisi, religiozna dela, legende in videnja; kodeksi; poezija, proza, začetki dramatike. Posvetna knjiž.; prevodna in izvorna knjiž.; značilne osebnosti in dela.

Verska, kulturna in literarna središča. Zgodovinski zapisi, letopisi, rodoslovi, zakoniki, povelje, znanstvena dela, povesti, romani, žitja. Pesništvo, kosovski mit, značilnosti srednjeveške umetnosti (stavbarstvo, freskoslikarstvo, glasba). Zgodovinopisje.

Pisni spomeniki v Bosni; bosančica. Prodor islamske kulture. Jezikovne in kulturne posebnosti; aljamiado književnosti, ulahije, kaside, mahzali in azrhali; navzočnost hrvaške in srbske lit. tradicije. Napisi na stečkih in literarno delo frančiškanov v Bosni.

Duklja, Zeta in Črna gora, pisni spomeniki, književna dela, cerkveni in pravni spisi; prva tiskarna.

Makedonski jezik 1 (3 ECTS)

Oris zgodovine makedonskega jezika, makedonski jezik v južnoslovanskem jezikovnem prostoru, pravopis in pravorečje,

glasovni in grafemski sestav makedonskega knjižnega jezika, glasovne premene, naglas, naglasni sklopi, stavčni naglas.

Jezikovne vaje.

Južnoslovanske družbe in kulture 1 (5 ECTS)

Hrvaška družba in kultura: najpomembnejša zgodovinska obdobja; geografski pregled; nacionalna in regionalna identiteta (tri narečna področja); Hrvaška kot večetnična družba; politični sistem; pravosodni sistem; šolski sistem; religija; prazniki; bivalna kultura; kultura prehranjevanja; običaji; umetnost in razvedrilo; preživljanje prostega časa.

Makedonska družba in kultura: najpomembnejša zgodovinska obdobja; geografski pregled; nacionalna in regionalna identiteta (tri narečna področja); Makedonija kot večetnična družba; politični sistem; pravosodni sistem; šolski sistem; religija; prazniki; bivalna kultura; kultura prehranjevanja; običaji; umetnost in razvedrilo; preživljanje prostega časa.

Stara cerkvena slovanščina (3 ECTS)

Zgodovinski uvod: Dejavnost ustvarjalcev prvega slovanskega knjižnega jezika. Nastanek stare cerkvene slovanščine in prvih slovanskih črkopisov. Najstarejši slovanski in cirilski spomeniki. Redakcije cerkvene slovanščine s poudarkom na južnoslovanskih.

Grafija: Slovanska črkopisa: glagolica in cirilica. Veščina pisanja in branja. Pravopisne zakonitosti.

Fonetika: Glasovni sistem stare cerkvene slovanščine. Vokalni in konzontančni sistem stare cerkvene slovanščine. Fonetični pojavi v praslovanščini in stari cerkveni slovanščini.

Morfologija: Pregibne besedne vrste. Imenska, zaimenska in imensko-zaimenska sklanjatev. Glagolski sistem stare cerkvene slovanščine.

Hrvaški in srbski jezik 2 (4 ECTS)

Oblikoslovje:

Definicija morfologije in njene enote, morfema. Razmerje med morfologijo in drugimi jezikovnimi ravninami, fonologijo, sintakso in leksikologijo. Morfološke kategorije. Pregibne in nepregibne besedne vrste. Morfostilistika.

Jezikovne vaje: Razvijanje sposobnosti ustnega in pisnega izražanja v hrvaščini/srbščini; priprava študentov na morfološko analizo govornih in zapisanih besedil; razvijanje in utrjevanje pravopisnih sposobnosti; utrjevanje jezikovnih kompetenc; razvijanje leksikalne kompetence ter priprava na povzemanje besedil s parafraziranjem in reformulacijo. Teme: družba in družbeni problemi, socialni problemi, okolje ipd.

Hrvaška in srbska književnost 2 (4 ECTS)

Humanizem in renesansa, razvoj jezika in knjiž., hrvaški latinisti. Izvirna posvetna knjiž. v Primorju, Dalmaciji in Dubrovniku; petrarkizem. Melodrame, alegorična pastorala, ep. Rodoljubje, svobodoljubje, krščanstvo. Prizadevanja za enoten jezik; vplivi racionalizma in razsvetljenstva. Kajkavska knjiž., pesmarice; knjiž. v Slavoniji. Barok.

Srbsko ruskoslovansko obdobje; izvirna in prevodna knjiž.; zgodovinopisje.

Makedonski jezik 2 (3 ECTS)

Osnove makedonskega morfološkega sestava, besedne vrste: samostalnik, pridevnik, zaimek, števniki, prislov, glagol (glagolske oblike: sedanjik, velelnik, aorist, imperfekt, perfekt, prihodnjik 1), Jezikovne vaje.

Hrvaški in srbski jezik 3 (4 ECTS)

Skladnja: Skladnja (pojem, paradigmatski in sintagmatski odnosi, predmet). Besede v stavku, skladijska povezanost, stavek. Tipologija stavka. Stavčni členi. Podredna in priredna stavčna razmerja. Nadpovedna sintaksa. Besedni red. Skladijska in neskladijska raba ločil. Sintaktostilistika. Besedilna skladnja.

Jezikovne vaje: Razvijanje sporazumevalnih spretnosti: slušno in bralno razumevanje (daljša avtentična besedila), pisno izražanje (analiza delov spisa), ustno izražanje (dialogi v parih, diskusija); priprava študentov na skladijsko analizo govornih in zapisanih besedil; razvijanje in utrjevanje pravopisnih kompetenc; utrjevanje jezikovnih kompetenc. Teme: poslovni jezik, ekonomija, sodstvo, pravo itd.

Hrvaška in srbska književnost 3 (4 ECTS)

Obdobje poznega razsvetljenstva. Sentimentalni roman. Redakcija ljudske junaške pesmi kot zgodovine. Zbirke ljudskega slovstva. Nacionalna romantika. Ilirsko gibanje; pobudniki, osebnosti, dela. Lirika, epika, dramatika. Lit. glasila. Regionalne knjiž. Domoljubje, svobodoljubje, junaštvo in pogum; nacionalni junaški ep.

Literarno življenje v BiH v 19. stoletju.

Črnogorska knjiž. v 19. stoletju.

Makedonski jezik 3 (3 ECTS)

Morfologija: zapleten glagolski sistem (glagolske oblike: predpreteklik, prihodnjik 2 in 3, pogojnik, cym-konstrukcija, da-konstrukcija), predlog (funkcija v analitični tvorbi jezika), veznik (skladijske korelacije), modalne besede, členek, medmet.

Poglavja iz dialektologije, leksikografije, frazeologije makedonskega jezika.

Jezikovne vaje.

Južnoslovenske družbe in kulture 2 (5 ECTS)

Srbska in črnogorska družba in kultura: najpomembnejša zgodovinska obdobja; geografski pregled; nacionalna in regionalna identiteta; Srbija in Črna gora kot večetnična družba; politični sistem; pravosodni sistem; šolski sistem; religija; prazniki; bivalna kultura; kultura prehranjevanja; običaji; umetnost in razvedrilo; preživljanje prostega časa.

Bosanska in hercegovska družba in kultura: najpomembnejša zgodovinska obdobja; geografski pregled; nacionalna in regionalna identiteta; Bosna in Hercegovina kot večetnična družba; politični sistem; pravosodni sistem; šolski sistem; religija; prazniki; bivalna kultura; kultura prehranjevanja; običaji; umetnost in razvedrilo; preživljanje prostega časa.

Hrvaški in srbski jezik 4 (4 ECTS)

Leksikologija: Jezikovni sistem in jezikovno znamenje. Eno- in večpomenskost besed. Sinonimija, antonimija, homonimija. Prevzemanje tujih besed. Purizem in jezikovna kultura. Frazeologija. Besedotvorje. Leksikografija. Leksikostilistika.

Jezikovne vaje: Razvijanje sporazumevalnih spretnosti: slušno in bralno razumevanje (daljša avtentična besedila), pisno izražanje (proces pisanja, vrednotenje), ustno izražanje (prezentacija samostojnega dela); razvijanje in utrjevanje pravopisnih kompetenc; utrjevanje jezikovnih kompetenc; razvijanje leksikalne kompetence (kolokacije, idiomi, frazni glagoli itd.). Teme: poslovni jezik, ekonomija, sodstvo, pravo itd.

Hrvaška in srbska književnost 4 (4 ECTS)

Motivika domoljubnega značaja; prehod iz romantike k realizmu; zgodovinski, socialni in psihološki realizem. Lirika. Tematiziranje ruralnega in meščanskega okolja. Potopisna proza. Sentimentalno-didaktična proza, zgodovinske drame in tragedije. Literarna kritika in literarna zgodovina.

Makedonski jezik 4 (3 ECTS)

Osnove makedonske sintakse: besedne zveze, stavek, stavčni členi, zveze stavkov: priredje in podredje, besedni red. Poglavlja iz stilistike makedonskega jezika (npr. funkcijske zvrsti besedil). Jezikovne vaje.

Hrvaški in srbski jezik 5 (4 ECTS)

Jezikovna zvrstnost: Standardni jezik in njegovo razslojevanje. Jezikovne funkcije. Funkcijska zvrstnost. Od besedilne do diskurzivne stilistike.

Jezikovne vaje: Nadgradnja znanj usvojenih v prvih dveh letnikih s kontrastivno analizo; razvijanje sporazumevalnih spretnosti: slušno in bralno razumevanje (daljša avtentična besedila), pisno izražanje (analiza in tvorba različnih besedil, npr. prijava na razpis, življenjepis itd.), ustno izražanje (izražanje mnenja itd.); priprava študentov na analizo govornih in zapisanih besedil; utrjevanje pravopisnih kompetenc; razvijanje leksikalne kompetence s poudarkom na jeziku stroke; razvijanje in utrjevanje argumentativnega diskurza; uvajanje v samostojno oblikovanje (strokovnega) besedila (izbira teme, zbiranje gradiva, izbor relevantne literature, raziskava, oblikovanje besedila, govorna predstavitev, diskusija).

Hrvaška in srbska književnost 5 (4 ECTS)

Moderna. Posodabljanje vloge knjiž. Literarne revije. Lirika, epika, dramatika, razvoj lit. vede in lit. kritike. Jugoslovanska ideja. Oktobrska revolucija. Socialni realizem, prevlada ekspresionizma; nadrealizem. Ponovni vzpon lirike. Moderni slogovni tokovi, parnasovstvo, simbolizem. Avantgarda. Skupine, revije, manifesti, publikacije. Sumatraizem, zenitizem, hipnizem. Odmevi marksizma. Soobstoj različnih estetskih in mišljenjskih usmeritev. Vzpon estetike in lit. vede.

Poetika in tipologija literarnih zvrsti, kulturne in politične funkcije knjiž. v revolucionarnem in narodnoosvobodilnem boju, ponovno uveljavljanje tradicionalne knjiž: domoljubje, svobodoljubje, pogum in trpljenje kot motiv individualnega in množičnega oblikovanja besedil, lirika, kratka proza, pisma in agitke, kulturna in idejna publicistika, dnevniška dela.

Regionalizem, poudarjene folklorne prvine v Bosni in Hercegovini. Lirika, epika, dramatika. Modernizacija izraza, vzpon romana.

Literarno življenje v Črni gori. Avtorji in dela. Lit. revije.

Makedonska književnost (4 ECTS)

Makedonska ljudska književnost:

zgodovina zbiranja in zapisovanja makedonskega ljudskega slovstva (V. S. Karadžić, Stefan Verković, Kuzman Šapkarev, G'org'i Pulevski, Marko Cepenkov, brata Miladinova in drugi); klasifikacija makedonskega ljudskega slovstva; specifične posameznih žanrov.

Makedonska književnost do 19. stoletja:

Ciril in Metod, Kliment Ohridski, Naum Ohridski, srednjeveške književne šole oz. prepisovalski centri (specifične ohridske književne šole), srednjeveški književniki in pomembnejša besedila 11.-18. st., srednjeveški literarni žanri; bogomilstvo in apokrifna književnost; srednjeveški romani in pripovedke, damaskini, prva makedonska tiskana knjiga.

19. stoletje:

razsvetljenstvo: Joakim Krčovski, Kiril Pejčinovikj; jezikovno-književne tendence; romantika in začetki realizma: Dimitar in Konstantin Miladinov, Rajko Žinzifov, J. H. K. Džinot, Grigor Prličev, Krste Misirkov, Vojdan Černodrinski.

1. pol. 20. stoletja:

dramatika: žanr 'bitova drama' (Vasil Iljoski, Anton Panov, Risto Krle); poezija: Kočo Racin.

Sodobna makedonska književnost:

Realizem, modernizem in postmodernizem v makedonski književnosti. Očrt razvoja poezije, proze, dramatike. Interpretacije reprezentativnih literarnih opusov (A. Šopov, B. Koneski, S. Janevski, G. Todorovski, M. Matevski, R. Pavlovski, K. Čašule, G. Stefanovski, D. Dukovski, T. Georgievski, Ž. Čingo, P. M. Andreevski, V. Andonovski, A. Prokopiev ...). Makedonska literarna kritika, literarna zgodovina, literarna teorija. Seminarske analize.

Južnoslovske družbe in kulture 3: Hrvaška (3 ECTS)

Hrvaška kultura in družba: stereotipi in predsodki; odnos med domovino in tujino; pregled določenih pojavov v umetnosti; pregled tipičnih sporazumevalnih vzorcev.

Južnoslovanske družbe in kulture 3: Srbija in Črna gora (3 ECTS)

Srbska in črnogorska kultura in družba: stereotipi in predsodki; odnos med domovino in tujino; pregled določenih pojavov v umetnosti; pregled tipičnih sporazumevalnih vzorcev.

Južnoslovanske družbe in kulture 3: Bosna in Hercegovina (3 ECTS)

Bosanska in hercegovska družba in kultura: stereotipi in predsodki; odnos med domovino in tujino; jezikovna politika in jezikovno načrtovanje; pregled določenih pojavov v umetnosti; pregled tipičnih sporazumevalnih vzorcev.

Južnoslovanske družbe in kulture 3: Makedonija (3 ECTS)

Makedonska družba in kultura: stereotipi in predsodki; odnos med domovino in tujino; pregled določenih pojavov v umetnosti; pregled tipičnih sporazumevalnih vzorcev.

Južnoslovanske družbe in kulture 3: Bolgarija (3 ECTS)

Bolgarska družba in kultura: stereotipi in predsodki; odnos med domovino in tujino; pregled določenih pojavov v umetnosti; pregled tipičnih sporazumevalnih vzorcev.

Hrvaški in srbski jezik 6 (3 ECTS)

Stilistika: Stil, register, stilem. Odnos stilistike do lastne tradicije (retorika in stilistika; stilistika in druge discipline). Smeri v stilistiki. Lingvostilistika. Komparativna stilistika. Stilistična diferenciacija pisanega in govornega diskurza. Tipologija dialektalnih stilskih postupkov. Stilistika govora.

Jezikovne vaje: Nadgradnja znanj usvojenih v prvih dveh letnikih s kontrastivno analizo; razvijanje sporazumevalnih spretnosti: slušno in bralno razumevanje (daljša avtentična besedila), pisno izražanje (analiza in tvorba različnih besedil, npr. novinarski članek itd.), ustno izražanje (predstavitev problema itd.); priprava študentov na analizo govornih in zapisanih besedil; razvijanje in utrjevanje pravopisnih kompetenc.

Hrvaška in srbska književnost 6 (3 ECTS)

Odmevi 2. svetovne vojne; kratko obdobje socialističnega realizma; prelom črno-bele obravnave sveta; usmeritev k novemu modernizmu in k eksistencializmu; vračanje k intimni liriki, iskanje novih možnosti v poeziji, drami in romanu. Bogatitev lirike, miselna zgoščenost, hermetizem. Roman in novela. Uveljavitev lit. vede. Na poti k postmoderni, literarne revije, kritiška in literarnozgodovinska dela, poetološka in teoretična dela, oddaljevanje od tradicije socialne knjiž.

Jeans proza; fantastika; mlada proza; trivializacija književnosti; žanrska proza; hibridnost in žanrski sinkretizem; memoarska proza; historiografska fikcija; literarizirana (fikcionalizirana) avtobiografija; *nova* stvarnosna proza; fragment; kratka zgodba; *urbana* proza; vojna proza; medijska ozaveščenost; etablirana knjiž. vs. popularna knjiž., novi mediji.

Bolgarski jezik (3 ECTS)

Razvijanje sposobnosti razumevanja ter ustnega in pisnega izražanja v bolgarščini; utrjevanje jezikovnih kompetenc; razvijanje leksikalne kompetence ter priprava na povzemanje besedil s parafraziranjem in reformulacijo. Teme: družina, delo, prosti čas, družba in družbeni problemi, socialni problemi, okolje ipd.

Izbirni diplomski seminar in diplomsko delo (6 ECTS)

- a) Hrvaški in srbski jezik
- b) Hrvaška in srbska književnost
- c) Makedonski jezik/književnost

Med ponujenimi vsebinami študenti izberejo eno (npr. Izbirni diplomski seminar in diplomsko delo: hrvaški in srbski jezik). Teme so predstavljene za vsako študijsko leto posebej in pozneje na seminarju natančneje prediskutirane. Predstavljen je tudi osnovni metodološki aparat za izdelavo diplomskega dela. Večina kontaktnih ur je namenjena izdelavi in predstavitvi diplomskih del študentov ter diskusiji po predstavitvi v seminarju, vključene so tudi individualne konzultacije.